

คู่มือการปฏิบัติงาน

เรื่อง การเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา

จัดทำโดย

นางสาวอัญชญา แพ่งกำเนิด

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

กลุ่มงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ กลุ่มบริหารงานบุคคล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้จัดทำแนวปฏิบัติการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้แก่ข้าราชการ และลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๗/ว๖๔๕๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ได้จัดทำแนวปฏิบัติการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้แก่ข้าราชการ และลูกจ้างประจำและพนักงาน เพื่อเป็นหลักฐานและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการโดยรวม ต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

มิถุนายน ๒๕๖๒

คู่มือการปฏิบัติงาน

การเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

ลักษณะงาน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้แก่ข้าราชการและ
ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูข้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖
- พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ.๒๕๔๔
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งข้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๒
- บัญชี ๔๑ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภท
ตำแหน่ง

หลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ

๑. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชู
ข้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ กำหนด คุณสมบัติในการเสนอขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา พอสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ชั้นสายสะพาย

๑.๑.๑ สายที่ ๑ (ป.ม)

ระดับ ๘ (คศ.๓) ได้รับเงินเดือนเต็มขั้น (๕๘,๓๙๐)

ได้ ท.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์

ให้ขอได้ในปีที่เกษียณฯ

ระดับ ๙ (คศ.๔) ต้องได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์หรือได้ ท.ช.มาแล้วไม่จำกัดจำนวนปี
แต่เป็นผู้เกษียณฯ ในปีที่เสนอขอ

๑.๑.๒ สายที่ ๒ (ป.ช.)

ได้ ป.ม.มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ หรือได้ ป.ม.มาแล้วไม่จำกัดจำนวนปี แต่เป็นผู้เกษียณฯ ใน
ปีที่เสนอขอ

๑.๑.๓ สายที่ ๓ (ม.ว.ม.)

ระดับ ๙ (คศ.๔)

ได้ ป.ช.มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ หรือได้ ป.ช.มาแล้วไม่จำกัดจำนวนปี แต่เป็นผู้เกษียณฯ ในปี
ที่เสนอขอ

๑.๒ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย

๑.๒.๑ ชั้น ท.ช.

เป็นข้าราชการระดับชำนาญการ/คศ.๒/ชำนาญการพิเศษ/คศ.๓ โดยนับจากเงินเดือน ๒๒,๑๔๐
บาท มาแล้วครบ ๕ ปีบริบูรณ์ โดยได้ก่อน ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ (นับ ๕ ปี) ก่อนวันเฉลิมไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

๑.๒.๒ ชั้น ท.ม.

เป็นข้าราชการระดับชำนาญการ/คศ.๒/ ต้องรับเงินเดือนขั้นแรกของระดับชำนาญการพิเศษ/
คศ.๓ ชั้น ๒๒,๑๔๐ บาท

๑.๒.๓ ชั้น ต.ช.

เป็นข้าราชการระดับชำนาญการ/คศ.๒/ เงินเดือนไม่ถึง ๒๒,๑๔๐ บาท

๑.๒.๔ ชั้น ต.ม.

เป็นข้าราชการระดับปฏิบัติการ/ครูผู้ช่วย/คศ.๑/ และมีเวลารับราชการที่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า
๕ ปีบริบูรณ์ (บรรจุก่อนวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

๑.๓ ร.จ.พ.

บรรจุเป็นข้าราชการครบ ๒๕ ปี (ก่อนวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘)

๑.๔ ลูกจ้างประจำ

หมวดแรงงาน/หมวดกึ่งฝีมือ หากภายหลังได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในหมวดฝีมือ
(พนักงานขับรถยนต์ ฯลฯ) สามารถเสนอขอพระราชทาน ชั้น บ.ม.ได้ โดยให้ยื่นระยะเวลาการปฏิบัติงานต่อเนื่องกัน
(ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ โดยนับระยะเวลาตั้งแต่ หมวดแรงงาน หมวดกึ่งฝีมือ และ
หมวดฝีมือ) แต่เงินเดือนต้องไม่เกิน ๑๕,๐๕๐ บาท ชั้น บ.ช. ต้องได้รับเงินเดือนเกิน ๑๕,๐๕๐ บาท หรือได้ บ.ม.
มาแล้ว ครบ ๕ ปีบริบูรณ์ ชั้น จ.ม. ต้องได้รับชั้น บ.ช. มาแล้ว ครบ ๕ ปี บริบูรณ์

แนวทางปฏิบัติการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี๒๕๖๓
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	แนวปฏิบัติการเสนอขอพระราชทาน	คำชี้แจง
๑	กำหนดระยะเวลาการส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการในสังกัด	๑.ให้สพท./สศศ.และสำนัก/หน่วยงาน ส่งเรื่องพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานไปยัง สพฐ./สพร.ภายในวันที่ ๑๐ พ.ย. ของปีก่อนที่เสนอขอพระราชทาน ๒. กรณีผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้น และมีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้ส่งเรื่องพร้อมเอกสารเพิ่มเติมไปยัง สพฐ./สพร. ภายในวันที่ ๒๙ เม.ย. ของปีที่เสนอขอ
๒	กรณีผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลื่อนชั้นตราสูงขึ้นในปีเกษียณอายุราชการ	กรณีเป็นผู้ที่จะเกษียณอายุราชการในปีที่เสนอขอพระราชทาน ให้ สพท./สศศ. และสำนัก/หน่วยงานส่งเรื่องพร้อมเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานไปยัง สพฐ./สพร.ภายในวันที่ ๑๐ พ.ย. ของปีก่อนที่เสนอขอพระราชทาน
๓	การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง หรือการรับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน	ให้นับระยะเวลา ถึงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ของปีที่เสนอขอพระราชทาน
๔	การได้รับเงินเดือนขั้นต่ำหรือเงินเดือนขั้นสูงตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ	ต้องเป็นเงินเดือนขั้นต่ำหรือเงินเดือนขั้นสูงที่ได้รับภายในวันที่ ๒๙ เมษายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน
๕	การนับระยะเวลารับราชการครบ ๒๕ ปี เพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา	ให้นับตั้งแต่วันบรรจุเข้ารับราชการจนถึงวันที่ ๒๗ ก.ค. ของปีที่เสนอขอพระราชทาน
๖	การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนชั้นตราสูงขึ้น ให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ หรือ ๕ ปี บริบูรณ์ แล้วแต่กรณีในวันที่ ๕ ธ.ค.ของปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓	ในการเสนอขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีถัดไป (หลังจากครบกำหนด ๓ ปีบริบูรณ์ หรือ ๕ ปี บริบูรณ์ แล้วแต่กรณี)

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา

๑. ตรวจสอบคุณสมบัติของข้าราชการที่จะเสนอขอพระราชทานให้ถูกต้อง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖ โดยเคร่งครัด

๒. ข้าราชการที่จะเสนอขอฯ จะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบฯ พอสรุปได้ดังนี้

(๑) ต้องมีเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มรับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (บรรจุเข้ารับราชการก่อนวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอ)

(๒) ถ้าเป็นกรณีการนับระยะเวลาดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ หรือ ๕ หรือ ๗ ครบ ๕ ปีบริบูรณ์ ข้าราชการดังกล่าวจะต้องเลื่อนระดับก่อนวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอ

(๓) เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าหน้าที่อย่างดียิ่ง

(๔) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาต ให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๕) การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องไม่ขอพระราชทานปีติดกัน เว้นแต่การขอพระราชทานตามข้อ ๑๑(๑) , (๒) และ (๓) ของระเบียบฯ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ควรรู้จัก ทั้ง ๒ ตระกูล มีนาม ดังต่อไปนี้

อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย			อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก		
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ป.ม.	ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ป.ช.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ท.ม.	ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ท.ช.
ชั้นที่ ๓	ตริยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ต.ม.	ชั้นที่ ๓	ตริยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ต.ช.
ชั้นที่ ๔	จตุรภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ จ.ม.	ชั้นที่ ๔	จตุรภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ จ.ช.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ บ.ม.	ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ บ.ช.

เอกสารประกอบเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑. ชั้นสายสะพาย ประกอบด้วย

๑. แบบคำขอ ขร ๔ จำนวน ๒ ฉบับ
๒. สำเนาทะเบียนประวัติ (ก.พ.๗) จำนวน ๔ ชุด
๓. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรข้าราชการ จำนวน ๔ ชุด
๔. สำเนาคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือน จำนวน ๔ ชุด
๕. สำเนาประกาศราชกิจจานุเบกษา (ชั้น ท.ช.) จำนวน ๔ ชุด

๒. ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ประกอบด้วย

๑. แบบคำขอ ขร๔/๓๗ จำนวน ๒ ชุด
๒. สำเนาทะเบียนประวัติ(ก.พ.๗) ที่เป็นปัจจุบัน (๑ ต.ค. พ.ศ.....) รับรองสำเนาโดยเจ้าหน้าที่เขตฯ เท่านั้น จำนวน ๒ ชุด
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรข้าราชการ จำนวน ๒ ชุด

การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

๑. จะต้องเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยดี ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับก่อนถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒. การนับเวลา ๒๕ ปี ให้นับเวลาที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น และให้เวลาราชการตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ เวลาราชการขณะที่เป็นครูประจำโรงเรียน ตามระเบียบครูประจำโรงเรียนจะเอามานับรวมด้วยไม่ได้
๓. สำหรับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว และได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาโดยคำนวณเวลารับราชการครั้งแรกและครั้งหลังมารวมกันได้ และการนับเวลาต้องให้ครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่จะขอพระราชทาน
๔. ผู้ที่จะขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามสิทธิ์ในปีเดียวกันพร้อมกันได้
๕. ผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือผู้เคยถูกลงโทษทางวินัย จะไม่มีสิทธิ์ขอเหรียญจักรพรรดิมาลา

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำ

- ลูกจ้างประจำที่จะเสนอขอฯ จะต้องมีความประพฤติตามระเบียบฯ ดังนี้
- ลูกจ้างประจำหมวดฝีมือ สามารถขอพระราชทานฯ ชั้น บ.ม.ได้ ให้นับระยะเวลาปฏิบัติงานต่อเนื่องกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ (โดยนับระยะเวลาตั้งแต่ หมวดแรงงาน หมวดกึ่งฝีมือ และหมวดฝีมือ) แต่เงินเดือนต้องไม่เกิน ๑๕,๐๕๐ บาท
- การขอชั้น บ.ช. รับเงินเดือนตั้งแต่ ๑๐,๐๕๐ บาท ขึ้นไป

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้พนักงานราชการ

๑. ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้าง ของส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗
๒. ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
๓. ต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานราชการ ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มจ้างจนถึงวันก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๔. เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรืองานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ วิริยะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
๕. ให้ตรวจสอบคุณสมบัติการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการจากบัญชี ๓๒ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขฉบับที่ ๓๓ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖

เกณฑ์การขอพระราชทานพนักงานราชการ

กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเทคนิค และกลุ่มงานบริหารทั่วไป

ชั้นตราที่ขอได้	เกณฑ์การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
บ.ม.	ปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ของ บ.ม.	
บ.ช.	ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ของ บ.ช.	
จ.ม.	ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ของ จ.ม.	
จ.ช.	ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ของ จ.ช.	
ต.ม.	ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ของ ต.ม.	

แผนภูมิแสดงขั้นตอน

